

İ. S. B.

**İŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİ
NEŞRİYATI — BROŞÜR No. 1**

BİZE GÖRE

GÖRÜŞLER

**İSTANBUL
1946**

İ. S. B.

İŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİ
NEŞRİYATI — BROŞÜR No. 1

BİZE GÖRE

GÖRÜŞLER

Fiyatı : 10 kuruştur.
F — K Basımevi

İSTANBUL
1946

Tek başına istenilen hak dilenciliktir. Dilencilikten kurtulmanın yolu birleşmektir.

ARKADAŞLAR :

Birliğimizin resmen teşekkülünden beri bir neşir vasıtası elde etmek için, yaptığımız müracaatlara, bu güne kadar müsbet bir netice alamadık. Daha fazla beklememek ve sınıfımızı neşriyattan mahrum bırakmamak için şimdilik bu ihtiyacımızı broşürlerle karşılamayı muvafık gördük.

İŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİ neşriyat bürosunda çalışan kıymetli arkadaşlar tarafından kaleme alınan bu broşür hacım itibarıyla küçük fakat kıymet ve manâ itibarıyla pek büyüktür. Her işçi arkadaş bunu defatle ve dikkatle okumalıdır.

Neşriyat büromuz maddî imkânların müsaadesi nisbetinde işçi sınıfını ilgilendirecek meseleler hakkında muntazaman broşürler çıkaracaktır.

ARKADAŞLAR 18 senedenberi her türlü teşkilât ve neşir vasıtalarından mahrum olarak yaşadık. Dünyanın bu günlük demokratik akışı karşısında artık bizim de varlığımız kabul edilmiş ve bizim de sözümüzün işidilmesi zarureti ve imkân hasul olmuştur. Ürkecek, çekinecek günler çoktan geçti. Bir sınıf olarak yaşamak ve daha iyi bir hayat seviyesi sağlamak

istiyor isek, sendikalarımız etrafında toplanalım ve teşkilatlarımızın kuvvetleşmesi için var gayretimizle çalışalım.

İŞÇİ SENDİKALAR BİRLİĞİ işçi sınıfının daima önünde giderek rehberlik vazifesinden bir an geri kalmıyacak ve prensip istismarcılarına meydanı boş bırakmayacaktır.

ARKADAŞLAR davamız uğruna çalışmak bizden, rağbet ve yardım sizdendir.

İşçi Sendikalar Birliği Umum Kâtibi
F. KALMUK

Arkadaşlar :

Sınıf esası üzerine teşkilatlanma hürriyetinin geniş işçi kitleleri arasında pek haklı olarak uyandırdığı sevinç bize büyük bir hakikati unutturmamalıdır.

Rühdü değil de mevcudiyeti bile inkâr eden işçi sınıfı bu gün sınıf olarak teşkilatlanma hakkını alabilmişse, bunda dünyanın demokratik inkişafına ayak uydurmak hevesi kadar, işçi sınıfının bağrımdan kopmuş bir avuç kahramanın senelerdenberi en kötü şartlar altında bütün güçlüklerle göğüs gereker yılmadan, yorulmadan metin erkek yürüyüşleriyle şu mes'ut günlerimize kadar getirebildikleri şuurlu mücadelelerini kat'iyen unutmamalıyız. Bu bakımdan yurdumuzda işçi sınıfının şerefli bir geçmişi vardır ve çok daha şerefli bir geleceği de olacaktır.

Emperyalist sürülerinin haydutlukları önünde kit ve iptidai vasıtalarla kurtuluş savaşımızı gerçekleştiren Türkiye işçi ve köylüsünün emeği ve yüreğidir. Onların zaferiyle çok geri bir ülke olmaktan çıkan yurdumuz yine onların emeğine medeni dünyalara kartışma yolundadır. Kabiliyetini, çalışma azmini, namusluluğunu en az karşılıkla en bol harcayan şehir ve köy emekçileri en tabii hakları için en ufak mücadelesinde bile imkânsızlıklar içinde çırpınıp kalmıştır.

1923 den 1928 e kadar süren kısa mücadelesinde muayyen bir hayat seviyesi için basit gayretleri bile sermayedar sınıf tarafından kuvvetle durdurulmuş, **Abdülhamidin paslı**

bir madalyası gibi kol ve kafa işçilerinin boynunda asılı duran Meşrutiyetin içtimaat, tecemmütat ve grev hakları kanunu çok görülerek 1928 de çıkarılan cemiyetler kanunu ile yalnız inkilâpçılığı değil mevcudiyeti de baltalanmıştır. Bundan sonra da başı boş ve parakende bir kuvvet halinde bir yığın olarak kabarıp işitihali sermayenin elinde insafsızca sömürülüp eritilmiştir.

O her şeyini sevgili yurdu için vermiştir, vermekte dir ve vereceğinde de hiç şüphe yoktur. Fâkat çılgınlar gibi harcadığı hayatının şu yarım asırlık serencamiyle baş başa kaldığı zaman gördüğü acı hakikat karşısında irkilmemesine imkân yoktur.

Dağınık ve şuarsuz emeği, toplu ve kurnaz sermaye insafsız ve hoyratça yutmakta o kadar ileri gitmiştir ki, bu gün yurdumuzda işçi sınıfının yalnız hali değil, haysiyet ve namusu da yürekler acısındır. Yuvası sefalet içinde, çoluk çocuğu yalnız sıhhatlerini değil ümitlerini de kaybetmiş ve bizzat kendisi sonsuz bir yeisin öldürücü ceheenneminde göya yaşamaktadır.

Sermayedar sınıf her çeşit imkânlarla teşkilatlanırken biz işçi sınıfı bütün gayretlerimize rağmen daima bölünüp parçalanmış ve adeta bir esir sürüsü haline getirilmiştir.

Sermaye bütün müesseseleri ve bütün karakteristiğiyle süratle inkişaf ederken başı boş bırakılmış sınıfımızı faşist metodlarla esnaf cemiyetleri (korporasyonlar) içinde büsbütün nefessiz bırakmak için hiç bir gayret esirgenmemiştir. Son yirmi sene çıkarılmış tek bir kanun yoktur ki bu çiplak hakikati inkâr edebilsin.

Bu gün bacaklarımızda taşıdığımız tek bir köstek vardır ki o da bizi bağı ve sermayedarı serbest tutan ve tabikatta daima bizi haksız çıkaran iş kanunudur. Şatafatlı ve elastiki

bir yığın hükümlerle iş verenle işçi münasebetlerini tayin ettiğini iddia eden bu kanun hakikatta işçi sınıfının menfaatlerini sonsuz derecede inkârdan başka bir şey değildir. Velevki işçi sınıfına bir menfaat temin ettiği iddia olunsu bile kanunun işçi menfaatlarını koruyucu maddelerinin doğru olarak tatbik edilişini kontrol edecek hiç bir işçi teşkilatına yaşamak imkânı verilmemiştir. Zeten hayata geçtiği gündenberi o kadar az işe yarar görülmüştür ki nerede ve hangi maddelerin tatbik edildiğini veya edilebileceğini düşünmek hukukçular için bile azap verici, işçi için ise (hele teşkilatsız) kara kaplanın ta kendisidir. Nerede bu kanunun bir maddesi hareketlendirilmişse orada işçinin menfaatleri çiğnenmiştir.

Bu gün dertlerimiz o kadar çok, çarelerimiz o kadar kıtır ki medeni dünyadaki benzerlerimizin seviyesine ulaşabilmemiz için senelerce yılmadan gerilemeden ve ürkmekten mücadele etmemiz gerekecektir. Fakat bir gün muhakkak ki işçi sınıfımız kendisine lâyık mevkie yükselecektir, bu uğurda bütün zorlukları göğüsleyecek ve memleketin şerefli insanı olduğunu duyacak ve duyuracaktır.

İkinci dünya harbinin en ağır yükü kimin omuzlarını çöktürmüştür? Yurt menfaatlerini her şeyin üstünde tutan kimin namusudur? Çoluğu ile ve çocuğu ile ve bütün varlığı ile bu karanlık günlerin seyyiatını kim taşımıştır? Faşizmin yurdumuz için hazırladığı alçakça tuzaklara maddeten ve manen kim göğüs germiştir. Kimdir ki harp senelerinin gözünü toprak doyurması soygunculuğuna günlük nafakasından her gün biraz daha feda ederek katlanmıştır?

Takatinin son haddine kadar veren kimdir?

Aarkadaşlar, işçi sınıfımız bütün bu imtahanlardan o kadar olgun ve anlayışlı çıkmıştır ki onun niyetlerinden, mücadelesinden ve haklarından ancak kötü niyetli hainler şüphe edebilir.

Eğer işçi sınıfının bükülmez bileği, sonsuz iman olmasaydı Atlantik yasasının insan hakları, Sanfransiskolar, sulh komferansları nasıl olabilirdi. Bu idrakde Türkiye işçi sınıfının payı hiç bir yerden az olamaz.

Eğer otuz altı milletin yüz milyonluk işçi mîrahbasları dünya sendikalar federasyonunda kucaklaşırlarsa Türkiye işçi sınıfı bundan yalnız büyük bir iftihar duymaz benzerleri içinde lâyük olduğu mevkiî alabilmek için bu iftiharda bizzat hissesini de arar.

Eğer gerçek demokrasiye susamış dünyamızın her tarafında iç acısı sesler yükselebiliyorsa bunu yalnız ve yalnız işçi sınıfının yurt severliği, teşkilâtçılığı ve inkilâpçılığına borçlu olduğumuzu bilmeliyiz.

Türkiye işçi sınıfı dünyanın hiç bir milletinden daha az yuatsever değildir. İnkilâpçılık ve teşkilâtçılık kabiliyetleri hiç bir millettten daha az değildir. Yakın tarihimiz bunun en parlak misalleriyle doludur.

İşçi sınıfının teşkilâtlanması memleketimizin hususiyetlerine rağmen en evvel ele alınacak bir iştir. Bunun her halde kolay olacağı iddia edilemezse de zorlukların yenilemeyecek kadar büyük olduğu kanaatinde de değiliz. Nazari ve ilmi tarafları ne olursa olsun atılacak ilk adım diğer adımları hazırlıyacaktır. Senelerin üzerimizde işlediği uyşukluk ve gevşeklikleri sür'atle atmak devrindedir. Alistığımız emir kulluğundan silkinerek uyanmamız lâzımdır. Kısa bir zamanda teşkilâtlanıp idraklerimizi şuuruluğa ulaştırmalıyız. Tarihin önümüze çıkardığı bu vazifeden kaçmak kendimizi inkâr demektir.

İşçi sınıfı evvela kendi uuhiti ve istihsal şubelerinde müşterek menfaatlerini idrak ettikten sonra kısa bir zamanda Sendikalarını kurar, kendi alın yazısını topluluğunun dertleri haline sokar, miratı ile değil haklı ve erkek sesi ile ko-

nuşmağa başlarsa istediğini bilir, alacağını bükük boyunla değil boylu boyunca arar, alı yukarda şereflî bir vatandaş haysiyetile yurdumuzun külfetleri kadar nimetlerinden de payını alır. Buna belki gelişî güzel başlayacaktır ama kısa bir zamanda toparlanmasını bilecek, yalnız doğrudan, kötüyü iyiden ayırmasını öğrenecek, hak aramanın dilencilik olmadığını anlayacak, kendi işini kendisi gördüğü gün ensesi kalınlaşacaktır. Yoksa onun namına istismar kuvvetleri harekete geçip işçi sınıfının teşkilâtlanmasını ve şuurlanmasını aksi taraflara sürükleyip geciktirmeğe çalışacağını da unutmamak lâzımdır. Bir defa işçi Sendikalarımız bu günkü mevcut kanunlarımızın teminatı altında teşkilâtlanıp sür'atle yayılmağa ve kuvvetlenmeğe başladığı gün yeni icapların doğuracağı kanunî müeyyideler ve meşru mücadele vasıtaları da her halde değişme zorunu duyacaktır. Bu değişmeler hiç bir zaman geriye doğru olamaz, daima ileri ve daimi inkilâpçı bir karakterle itici ve yükseltici bir istikamet alacaktır.

İşçi sınıfının hak ve hürriyetleri hayat ve refah şartlarından ayrılmaz. Sermayenin günlük tecavüzlerine karşı mukavemet ve mücadeleye bunun için lüzum vardır. İşçi sınıfı kendi durumunda bazı iyileşmeleri ancak günlük mücadelesi ile tahakkuk ettirebilir, yoksa onu hiç bir yardım yapılmıyacak, şekilsiz, ezilmiş aç bir kütle olmaktan ve mütemadilen düşmekten hiç bir kuvvet kurtaramaz.

İşçi sınıfı sermaye ile günlük ihtilaflarda günlük mücadeleden kaçarsa bizzat kendi kendini bütün teşebbüs imkânlarından mahrum bırakmış olur. İşçi sınıfı durumunu kötüleştirmeğe matuf her türlü tedbire karşı günlük mücadelesi içinde teşkilâtlanacak ve ancak bu teşkilatlar içinde sınıf şuurunu yaşatabilecektir. İşçi sınıfı hadiselerin sebeplerine karşı olduğu kadar bizzat hadiselerle karşı da mücadele etmek zorundadır.

O İktisadî ve günlük mücadelesi içinde şuurlandırdığı nis-

bette kısmen iyileşmekte olan durumunu küçümsemeyen daha iyiye doğru daha etkin adımlarla yürümenin hünerini de öğrenecektir.

Sermaye karşısında ferdi pazarlık gülcünc ve verimsiz olduğu kadar, sermayedar sınıf karşısında hareketini yalnız kendi pazarlık kudretinden alan sendikaların kabiliyetleri de elbet mahdut kalacaktır. Zira işçi sendikaları kendi şubelerinde iş verenle karşı karşıya gelip müstakil olarak sırf kendi pazarlık kudretleriyle müsait şartlar elde etmeğe çalıştıkları takdirde sendikaların bir birlerine karşı durumları (Sempatik münasebetlerden) ileri gidemez.

Ancak sendikalar birliği sendikalar arasındaki bu sempatik münasebetleri fiilî iş beraberliğine çıkarabilir ve bütün sendikaların pazarlık kudretlerini en ileri ve en yüksek seviyede tutabilmek kabiliyetini gösterebilir ve ancak Sendikalar Birliğidir ki, sendikaların hususî münasebet ve mücadelelerini işçi sınıfının umumî mücadelesine prensipleri haline getirebilir.

İşçi sendikaları işçi sınıfının öz varlığı ise Sendikalar Birliği bu varlığın kalbi ve gözüdür. Orada işçi sınıfının, kol ve kafa emekçilerinin her istihsal şubesine mensup en ileri, inkilâpçı ve tecrübeli bir kadrosu vardır. İşçi sınıf mücadelesini en kestirme yollardan toplu olarak yürütebilecek bu şuurlu kabiliyetler alacakları vazifelerin bütün tarihi mesuliyetlerini idrak edebilecek seviyededir.

Artık Türkiye işçi sınıfı basma kalıp kandırma ve yıldırma edebiyatına, yaldızlı vaatlere, kendinden olmayanların yanlış ve düşmanca hesaplarına alet olmayacak kadar kendini bilmiş ve tanımıştır. Kendi öz mücadelelerini başkalarının dilinde, başkalarının elinde iğreti ve haince maksatların istismarına bırakmayacak kadar olgundur.

Karşılıklı dayanışma, itimat, uyanık bir anlayış, sıkıca ku-

çaklaşma, şuurculuk ve inkilâpçılık işçi sınıfını her çeşit mücadelesinde muvaffakiyete götürebilir.

Süratle sendikalarımızı kuralım.

Kütle halinde sendikalarımızı dolduralım.

Dertlerimizi topluluğa, menfaatlerimizi sınıf şuuruna ve alâkalarımızı sendikalarımıza yığabildiğimiz gün işçi sınıfının başarımayaacağı hiç bir mücadele kalmıyacaktır.

Günlük mücadele içinde teşkilatlanacağız.

Sermayenin tecavüzlerini adım adım göğüsliyeceğiz.

Sendikalarımız içinde şuurlanıp sınıf olarak yaşamağa hak kazanacağız.

Yaşasın kol ve kafa işçileri,

Yaşasın işçi sendikaları,

Yaşasın işçi sendikaları birliği.

Sendikalar Birliği ve seçimler :

Seçimlerden ancak bir ay evvel sınıf esasına teşkilatlanma hakkı verilen işçi sınıfı gerek belediye meclislerine ve gerekse Büyük Millet Meclisine mümessiller gönderemediğinden esef duyulmaktadır. Bir ay gibi kısa bir zamanda teşkilatlanamıyacağı aşikâr olan işçi sınıfı seçimlerde nisbi temsili esasının bulunmamasıyla ayrıca bütün savunma kabiliyetlerinden mahrum bırakılmıştır.

Sendikalar Birliği ve Siyasî Partiler :

Hemen hepsi birer Babil kulesi manzarasında olan Mesrutiyet ve Cumhuriyet devirlerinin çeşitli partileri arasında muayyen sınıflara dayanan programlar görünmemektedir. Halbuki mevcut sınıflaşmanın artan ve keskinleşen tezahürleri her gün daha kuvvetle bu sağlam gibi görünen sınıfsız cemiyet iddialarını hem çürütmekte hem de güllüçleştirmektedir.

Cemiyetler Kanununun tadilile programlarında işçi sınıfının menfaatlerini korumak veya tamamen işçi sınıfının sınıf mücadelesini ele almak iddiasıyla ortaya çıkan çeşitli sosyalist partiler kurulmuşsa da bunlar henüz iddialarını hayata geçirmiş sayılamazlar. Bu bakımdan işçi sınıfı haklı olarak endişe etmekte ve şimdilik beklemeyi düşünmektedir.

Sendikalar Birliđinin Millet Meclisinden Bekledikleri :

1 - Cemiyetler Kanununun tadilile sınıf esasına teşkilatlanma hakkını kazanan işçi sınıfı, senelerdeubert söz, yazı ve hareketlerle kendi sınıf mücadelesine hizmet etmiş ve mücadelesine şuurunu ayıkta tutabilmiş bir avuç arkadaşlarının hâlâ hapisanelerde ve sürgünlerde tutulmalarını esefle karşılamaktadır. Hükûmün itahî mümkin olmasını bu gadırın bir an evvel kaldırılması işçi sınıfının en haklı isteklerindedir.

2 - İşçi sınıfı, sınıf esasına teşkilatlanırken bazı kanuni müeyyidelerin bu hakkını tahdit etmekte olduğunu görmektedir. Hukuk ve Ceza Kanunlarımızın Anayasa ve Cemiyetler Kanunlarıyla tezat halinde bulunan bir çok mevzuatı vardır. Bunların tadilî bir zaruretleri. Cemiyetler Kanununun tadilî şekline bile işçi sınıfına bölücü ve ayrımcı hükümler bulunmaktadır. Müşterek mukadderatlarına rağmen devlet ve belediye müesseselerinde serbest müesseseler işçilerinin aynı çatı altında teşkilatlanmasını önleyici maddeler kanunun ruhuna aykırıdır. Cemiyetler kanununun 12 nci maddesi iddiamızın delillerinden biridir. İşçi sınıfının serbest ve bütün olarak teşkilatlanması esastır.

3 - İşçi sınıfı, sınıf mücadelesini yaparken bilhassa idari mekanizmanın bir kısmında bazı gayretkeşlerin daima kötü niyet ve lekeleyici isnatlarla karşılaşmaktadır. Yurdumuzun ihtiyacı ve şartlarından doğmuş bu çeşit mesra mücadeleleri hıyanet, alçaklık ve yabancı menfaatlara hizmet gibi ağır ve kötü niyetler aştırmak gayretinde okadar ileri gidilmiştir ki, işçi sınıfı bundan derin üzüntü ve esef duymaktadır. Gerek idare ve gerekse adli cihazlarda bu çeşit kötü isnatlara ve temayüllere yer verilmemesini dileriz.

İşçi Sendikalar Birliği

Ankara Caddesi İzzettin Han ikinci kat No. 10

Şimdilik pazardan maada her gün saat 16 dan 19 za kadar işçi sınıfını ilgilendiren her çeşit gerek şahsî ve gerekse cemiyet müracaatlarını ve muhaberetini cevaplandırır.